

KRITIKA OPERA

Jesus Mari Begoña

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Igor Printzea operaren emanaldia, Euskalduna jauregian, joan den larunbatean.

Opera ikuskizun handia

'Igor Printzea'

Egilea: A. Borodin. **Interpreteak:** Mariinski Kirov Opera taldea. **Zuzendaritza Nagusia:** Valeri Gergiev. 1954ko ekoizpena (Sokovnin), 2001ko berregitea (Gabitov). **Bakarlariek:** Putilin, Xeftenko, Alexeev, Vaneev, Burshulatze, Tarasova. **Abesbatza, dantza taldea eta orkestra:** Mariinski Antzokiarenak. **Musika zuzendaria:** V. Gergiev. **Koreografia:** M. Fokin. **Tokia:** Euskalduna jauregia. **Eguna:** Abenduaren 21a.

Pribilegiatutzat hartzen ditugu geure buruak Borodin-en *Igor Printzea* opera guk Bilbon ikusteko aukera ezin hobea izan dugulako San Petersburgotik zuzenean etorri zaigun Mariiskiren eta Gergiev handiaren ekoizpen erraldoia. Handik ekarri zuten 300 pertsonen leher egin baitzituzten *Iknias Printzea* epiko, sentsual eta koloretzuan Boris dramatikoaren eta aszetikoaren beste muturrean dagoena. Orain dela 54 urte Sokovnin-ek egin zituen dekora-

tuak klasikoak ekialdeko ipuinaren ilustrazioei dagozkien: eszenaren aurreko bi alderditatik abiatzen ziren, diagonaletan eta sakonerantz errusiar etxeak —*isbak*—, eliza edo tartaroen kanpadendak, hara, ihes puntuan jarritako izadiko paisaia urrunera edo zerura zuzenduta zeuden, espresionismo ttanttekin. Errusia nazioaren jaiotza azaltzen den opera nazionalista hori korala, folklorikoa eta melodikoa da eta inoiz ikusitakoak izan genituen begi aurrean: eszenako esparru zabalean juxtu-juxtu hartzen zuen arropa ehun pertsona baino gehiagok, arropa exotiko eta dotoreekin, dantza eta kanta egiten tartaroen kanpamenduko eszena sentsual eta dinamikoan —ondo kontzertatua orkestrarekin Gergiev jeinuzko agindupean—. Italiar operetan ohiko diren koruak baino handiagoak zirenak ondo abestu zuten gizonezkoek taberna eszenetan edo salmo-

dia ortodoxoan; zoragarria izan zen emakumeen lana negarkantari koruetan eta aipatu tartaroen eszena handian. Koreografo handia zen Fokin-en dantza akrobatikoetan desadostasunak asmatu genituen dantzari batzuetan baina erritmo orokorra apurtu gabe. Uhin luzeko beheranzko *vibratoan* abesten zuten bakarlariek eta desafinatzeko joera entzun genuen Alexeev tenorearen hasierako kantaldian arin zuzendua. Gainontzekoek eder, bai Putilin baritonoaren kantaldi homogenoa zein Vaneev-en tinbre eta dramatizazioa, bolumen handiko Xeftenko sopranoak, tesitura zabaleko Tarasova mezzoak, Burshulatzek belusezko kantaldia. Aipamen berezia Gergiev-ek bikain zuzendu zuen orkestrarentzat: grabeen nagusitasunaren giroan metalezkoek dir-dir egin zuten goi mailan egon zen orkestraren barruan. Ahaztezina!

ARTEA. 2003.urteko erakusketen egitarauak definitu ditu Bilboko museoak

XX. mendeko arte mugimendu ugari egongo dira ikusgai Bilboko Guggenheim museoan

Erredakzioa | DONOSTIA

Aldi baterako erakusketa nahiz erakusketa iraunkorrak eskainiko ditu Bilboko Guggenheim museoak, 2003. urtean ere.

Aldi baterako erakusketari dagokionez, bi nagusituko dira. *Jasper Johnsetik Jeff Koonsera: Broad bildumen artearen lau hamarkada* izenekoa egongo da

otsailean ikusgai. XX. mendeko bigarren zatiko arte mugimendu garrantzitsuenen ordezkari diren 24 artistaren lanak bilduko ditu: Jasper Johns, Andy Warhol, Cindy Sherman eta Jeff Koons, besteak beste.

Martxoan, Alexander Calderen 60 obra baino gehiago egongo dira museoan. Azkenik, *Artea ikasbide* aurkeztuko da

ekainean, 6 eta 11 urte bitarteko 168 ikasleren lanak.

Bilduma iraunkorrari dagokionez, *Gardentasunak*, gaur egungo Euskal Herriko eta Espainiako artisten lanak jasoko ditu. Informalismoaren erakusgarri diren obrak ere erakutsiko dituzte; Jean Dubuffetenak, besteak beste. Horrekin batera, Iparramerikako espresionismoaren ordezkariak egongo dira.

Azkenik, argazkia, zinea eta bideoa euskarri gisa erabiltzen dituzten gaur egungo artisten lanak izango dira *Irudiak mugimenduan* erakusketan.

LABURAEAN

ZINEMA

Baionako Atalante zinemaren zuzendari ohiak berriz eskuratu du bere postua

Baionako Atalante zinemaren biltzar nagusiak zuzendari ohiari berriz bere lekua ematea erabaki du. Biltzarrean, 780 bat lagunek hartu zuten parte. Duela zenbait aste Ramuntxo Garbi-su zuzendaria bota zuen administrazio kontseiluak, politikoki gehiegi mintzo zelako. Oraingoan, kontseilu berri bat hautatzeko bozkatu dute. Megazinemaren proiektuarekin hasi ziren ezadostasunak. Proiektu honen aurka talde bat muntatu zen, administrazio kontseiluaren ertzean.

MUSIKA

Nafarroako Euskal Kantu Txapelketako sariak banatu dituzte

Abenduaren 21ean Donezteben egin zen finalean erabaki zituzten Nafarroako Euskal Kantu Txapelketa 2002ko irabazleak. Bakarlarrien artean, Estitxu Pinatxo beratarra izan zen txapel-duna; bikoteetan, Xuxuna Joanes eta Jaione Olazabal; taldeka, berriz, Lekunberriko Gabari taldea. Hiru sormen sari ere banatu zituzten, Amaia Zubiria epailearrean arabera, «kanten maila altuarengatik».

ARTEA

Koldobika Jauregiren obra bat jarriko dute San Telmo museoan

Koldobika Jauregiren *Zaldi IX* eskultura egongo da ikusgai gaurtik aurrera Donostiako San Telmo museoan. Euskal Herriko museo batean dagoen artista gipuzkoarraren lehen obra da, 1991n egin. Jauregiren arabera, Erdi Aroko eta garai hartako zaldiek eramaten zituzten armaduren erreferentziak ditu. «Gaur baino okerrago zegoen herrialde baten erreferentzia soziala ere bada».

ARTEA

Arte Ederren fakultateko zazpi ikasleren lanak erosi ditu EHUK, bere ondare artistikoa osatzeko

Arte Ederretako fakultatean ikasten ari diren zazpi ikasleren lanak erosi ditu EHUK, bere ondare artistikorako. 33 lan aurkeztu ziren Ondare Artistikoaren Erosketaren X. deialdira, eta guztiak Leioako campuseko liburutegian egongo dira ikusgai urtarilaren 10a arte. Hauek dira lanen egileak: Angela Moreno, Mikel Okiñena, Alain Martinez, Belen Arebalo, Hector Orruño, Lourdes de la Villa eta Izaskun Etxebarria.

BERTSO JAIALDIA

ORDIZIAN

Bertsolariak:
Ametz Arzallus eta Sustrai Colina

Gidaria: Unai Elizasu

BARBATO BERTSO JAIALDIA

Abenduaren 28an, gaueko 22.30ean
Ordiziako BARBENA KULTUR ETXEAN

Antolatzaileak: Egunkaria

Laguntzaileak: ARGI BERRI ELKARTEA

GOIERRIKO BERTSO ESKOLA

ORDIZIARNO LEGIA